

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-utca SIMON-ház Kuna József utr
kereskedésével szemben.

HIRDETMÉNYEK.

Előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szelemi részét illető
minden különlemények ide intézendők.

Érmentelen levelek csak ismert kzeketől
fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŐ PART KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben házhoz hordva vagy vidéki
postán küldve

Egész évre	10 frt — kr.
Félévre	5 frt — kr.
Negyedévre	2 frt 50 kr.
Egy hóra	1 frt — kr.

Hirdetési díj:

Öt-hasábszoros egyszeri beiktatásért 5k.
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
Nyitlár 4 hasábszorosított 20 kr.
Hirdetést vagy reklámot magában foglalt
újdonság sora 50 krajczár.

XVI. évfolyam 1889.

Debreczen. Szombat, Január 26.

18. szám

Jánus arczczal és a nélkül.

(T.) Ha a tréfa nem válhatnék végzetessé, nagyon meglehetne most tréfálni az Apponyizmust. A szabadelvű párt nem szavazná meg a védtörvényt, Tisza beadná lemondását és? És következnek a kérdőjel: quid tunc? Mint Lohengrinben, a négy harsonás az ország négy része felé harsogtatná a meghívót: A ki miniszterelnök akar lenni, lépjön elő! És az egész parlamentben nem találkoznék ember aki ne akarna miniszterelnök lenni, de olyan meg éppenséggel nem találkoznék, aki a miniszter elnökséget el is merné fogadni.

És a hideg verejték gyöngyözne az Apponyizmus homlokán. Bekövetkeznek a két lábú tollatlanok közt az az állat-segreglet jelenet, hogy ott heverne a kőncz a tigrisek és orozslánok előtt, de a tigrisek és orozslánok nem mernének hozzányulni, tudva-tudván, hogy tii van benne, s aki lenyeli, annak torkán akad. Ki merne egy Tisza kormány után oly törvényjavaslatnak a keresztül vitelére vállalkozni, amely törvényjavaslatot egy Tisza kormány nem birt keresztül vinni?

Előlépne a korona. Joga lenne engedni, vagy a nemzetre hivatkozni. Ha engedni akarna, azt hiszem, már Tisza Kálmánnal szemben is megtette volna, mert mielőtt egy törvényjavaslatot egy kormány elfogad, előbb csak megbeszéli az is. Bizonyítván nincs annyi aggodalma sem Horváth Gyulának sem senkinek széles e hazában, amennyi Tisza Kálmánnak van, ahol lenni kell, amint hogy semmi kétség, miként Tisza el is mondta az ő aggodalmait mind egy szálig. Hogy azokat Bécsben meg is hallgatták, s elmentek ama határig, melynél aztán Tisza kijelentette: itt a hajsza. Itt most már én is otthon vagyok. És hogy Tisza Kálmán ezt a határt nem érhetne el küzdelem nélkül, arról a kik az ügyeket ismerik, meg is vannak győződve. Igaz, a hadügyminiszteriummal vagy kabinettel

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

„Rajna kincse” és „Walkürök” a magyar kir. operában.

Magyarországnak zenéileg művelt közönsége nemcsak folyton növekedő érdeklődéssel, hanem leplezetlen irigységgel is tekintett 1876-ban Bayreuth felé, midőn ott egy epochális esemény lejátszódtott s Wagner Richard, a jelen század legmerészebb zeneköltője s legzseniálisabb zeneszerzője előadatta az ő Nibelung tetralógiáját. Európa minden részéből, sőt Amerikából is és a világ többi civilizált tájairól költők, zenészek, tanárok, kritikusok stb. özönlöttek Bayreuthba megülni egy oly ünnepet, melyhez fogható alig volt eddig s mely fényesen sikerült, a mint az egy királyi protector védnöksége alatt történhetett.

Es Magyarország fővárosának, sőt — bátran állíthatjuk — az egész országnak zenekedvelő közönsége aligha merete reményleni, hogy a magyar fővárosban rövid idő múltán oly műintézet létesülhetne, mely képes lenne egy oly óriási művet, minő Wagner tetralógiája, színre hozni. Es az e tekintetben táplált minden reménynek végleg el kellett tűnnie, midőn tapasztalták, hogy abban a legelső s oly pompás monumentális épületben elhelyezett műintézetben, melyet Magyarország fővárosa sajátjának nevezni szerencsés, oly irány kapott lábra, mely épen nem jogosított fel ama feltevésre, — hogy falai közt ily eseményt lássunk lejátszódni.

Ma immár azon kellemes helyzetben van a „Pester Correspondenz”, hogy közölheti, miszerint a magyar kir. operában egy meghívott s nagyszámban megjelent válogatott közönség előtt megtartott a „Walkürök”

folytatott tárgyalások nem nyilvánosak, onnan hazabeszélni, Ugronci vagy Polonyizni nem lehet, sem pedig sebeinket nem lehet mutogatni melyeket a hazáért nyertünk, hanem annyit még is tudunk, hogy a helyzet a kabinettel szemben, hol a magyar király éppen oly joggal hivatkozhatik saját meggyőződésére és lelkiismeretére, mint a parlamentben akar ki, — tehát egy cseppet sem könnyebb mint a parlamenttel szemben. Jánus arczu legyen a kormányférfi, hogy azonképpen viselkedhessék, miként sem királya sem nemzete jogos akarátát ne tévessze szem elől.

Hol van most már ez a Jánus arczu férfi a mérsékelt ellenzéken, a mely párt tapintatlansága napról napra világraszólóbb kezd lenni lenni. Amely párt hebeburgya módon, a birodalom másik felét egészen szem elől tévesztve az elnépszerűtlenség egyetlen fegyverével küzd Tisza ellen, mert más fegyvere nincs, ezzel pedig oly szelesen és meggondolatlanul hadonász, hogy olykor a birodalmi, sőt fejedelmi érdekeken is mély sebeket vagdal, melyeket aztán sem hűségének sem trónhozí ragaszkodásainak frázis tapasztaival be nem hegeszt. Mert csak azon van, hogy a kormányt népszerűtlenné tehesse, s ezen lázas igyekezetében annyira agazszirozza magát kormányképtelenségi kifejezésekkel, hogy a Tisza kormány visszalepésének esetében semmi hasznát se lehetne venni, mert az igény melyet magáról a nemzetben támaszt, oly népszerűtlenné tenné amint egyszer kormányon lenne, hogy csufosan kellene onnan megszöknie.

Egészen más volt a Tisza Kálmán helyzete. Ő a közjogi ellenzék volt, de belátván elvének ama utakon való keresztülvihetlenséget, a 67-es alapon vállalt kormányt, s ettől a pillanattól kezdve, a nemzet várakozása is a tények logikája szerint alakult. De Apponyi? Ő ugyan csak ezen az alapon állítja fel követeléseit, ezen az alapon teszi ígéreteit, ezen

főpróbája, mely minden tekintetben fényesen sikerültnek jelenthető ki. Holnap délelőtt lesz a „Rajna kincse” főpróbája, melynek sikere előreláthatólag nem lesz kisebb s akkor aztán Budapest, sőt az egész ország műértő közönsége a Wagner féle Nibelungok kétféle előadásán oly műélvezetben részesül, minő neki eddigél csak a legkritikább esetekben nyújtott.

Makler igazgató a magyar operához történt meghívására óta ritka erélyivel, fáradhatlan tevékenységgel s nem csökkenő lelkesedéssel dolgozott a tetralógia e két részének színrehozásán s jogos büszkeséggel tekinthet vissza munkájára, mert valódi zenészi esemény az, minek megvalósításában s remélhetőleg teljes sikerében ő oly erélyesen közreműködött. Merészelt-e ő előtte valaki a nibelungokra csak gondolni is? Nem is a legkisebb érdeme Mahlernek, hogy a jó ügy szolgálatába tudta állítani az operának minden rendelkezésre álló anyagát és próbát próba után tartatott, hogy az előadás sikerét a legkisebb részletekben is biztosítsa.

Második Bayreuthet teremtett, a mennyiben még az ottani külsőségeket is alkalmazza, mint pl. a nézőtér elosztása, a szét nyíló függöny, elhelyezett zenekar. Az utóbbi rendkívül hatásosnak bizonyult. A zenekart meg sem ismerték, oly csodás lég्यान és harmonia teljesen hangzott az, és az által, hogy a zenekar nincs befedve, mint Bayreuthban, a mélyítés dacára nem volt nyomott és komor, hanem üde, világos és tiszta az egész termen keresztül. A zenekar, a Wagner féle zenének ez a mindig mozgó lelke, már a mai próbán pompásan szívet lelket üdítővé vészelt. Az arnyalások finomsága, melyet a zenekar Mahler vezetése alatt tanusított, valóban meglepő volt és osztatlan tetszést aratott ugy

az alapon intézi támadásait és tartja szöbali dikezióit, hát Apponyi, kormányra lépve, olyan kudarcot vallana, amilyen kudarcot a modern világ még nem látott, mert ily handabanda, minden meggondolás nélküli oppozícióit sem látott még. Amely ne számíton semmi lehetőséggel csak egyes egyedül a népszerűséget hajhássza. Mert vezére érzi, hogy ez az ami nincs neki, s hogy a király kegyeit könnyű lenne egy többség élén megnyernie. De gazda nélkül számít, s ezzel adja a legnagyobb bizonyítékát, hogy nem bírja a Jánus arczot.

Országgyűlés.

Budapest, 1889. Január 24.

A képviselőház mai ülését is, mely ez alkalommal mód nélkül ingerült és izgatott volt a véderőjavaslat feletti általános vita vette igénybe. Ma is ismétlődött, a mi napok óta tapasztalható, hogy a szónokoknak az egyik ülés végén megfogartkozott száma a reá következő ülés elején és folyamán törtenő újabb feliratkozások által ismét felszaporodik.

Az ülés elején Baross miniszter betervezté a Tisza avölgy árvédelmére szóló törvényjavaslatot.

Ezután tovább folyt az általános vita a véderőjavaslat fölött, mely ellen szóltak Detrich Péter, Hevessy Benedek, Kaas Ivor br. Zichy Jenő gr. és Liptay Károly, mellette pedig Rosner Ervin br. és Tisza Kálmán. Kaas Ivor tüzetesen foglalkozott a katonai nevelés kérdésével; élesen kritizálta magyar szempontból a mai állapotokat, sürgette a követelte a magyar katonai nevelést és katonai akadémiát. Rosner báró tartalmas, szépen gondolt s hatásosan előadott beszédében Szilágyi Dezső tegnapi fejtegetéseinek fontosabb tételeit öszafolta, még pedig sikeresen, gyakori helyeslésekkel kísérve a többség padjáról. Szilágyinak különösen azon állításait döntötte meg, mintha a 14. § által új közönség statuáltatnék.

Midőn Zichy Jenő gr. a javaslat elleni beszéde közepe táján volt, Tisza Lajos gr. mint minden képviselő, tetszés szerint és gyakran tenni szokta, az ülésteremből kifelé indult. Erre Zichy Jenő gr. az egész ház által hallgatóság azt jegyzé meg: „Csak tes-

zenekar akusztikai kitünősége, mint annak működése.

Mahler igazgató buzdítást láthat hasonlíthatatlan tevékenységének, erélyének és kitartásának sikerében a lelkes munkálkodás folytatására és ama czelhoz való törekvése melyet műintézetünk emelése érdekében maga elé tűzött.

Ha első sorban a majdnem legyőzhetetlen nehézségeket tekintjük, melyet ezen epochális mű isemelésének előkészítésénél és színrehozatalánál önmaguktól keletkeznek, ugy a zseniális Mahler igazgató mellett, ki hazánkban való rövid tartózkodás után hazai erők igénybevételével, mert a nagy műhöz fogni, említést kell tennünk — mondja a „Pester Correspondenz” — Beniczky Ferenc államtitkár s kormánybiztos tetterős és buzdító közreműködéséről, a ki egy oly nagy mű előadásának előmunkálatait a rendelkezésére álló minden eszköz alkalmazásával támogatta s ezt oly pillanatban tette, mikor összes tehetségére és fölládozó fáradozására volt szükség, hogy a hanyatlásnak indult intézetet a fenyegető romlásból kimentse s arra a magas színvonalra emelje, melyen állnia kell hogy feladatának és missiójának megfeleljen.

Es nem mint dícséret, hanem mint igazi érdem legyen fölemlítve, hogy a kormánybiztos mellett és rendelkezésére álló hivatalos közeg oly buzgósgot, oly gentlemanly öntudatos s mély kötelességérzetet tanusított, mely az előmunkálatakat lényegesen megkönnyítette; eme közegnek erélyes közreműködésök által a nagy nehézségek legyőzését és a feladat sikeres megoldását, zenei, scenikai és műszaki tekintetben lehetővé tették. Az összes résztvevő közegek összhangzatos közreműködése folytán emelkedhetett m. kir. operánk a tőkély ama fokára, mely lehetővé

sék kimenni”, a min Tisza Lajos grót méltán megütközve, Zichy felé fordulva a terem közepén megállott. Az ellenzék most éktelen zajt és izgalmat csapott, kiabált, fenyegetőzött, helytelenkedett, míg a kormánypárt az elnököt kívánta hallani, ki azután mérsékletre s a parlamenti formák tiszteletben tartására intette a képviselőket. Zichy ezután alig tudott szóhoz jutni, a nagy zajban gyorsan be is fejezte beszédét. Őt pereznai szünet után Liptay Károly szó t hosszasan a javaslat ellen s utána Tisza Kálmán miniszterelnök a szufolásig felt ház és karzatok nagy érdeklődése közt emelt szót. A miniszterelnök mindenképp Szilágyi tegnapi fejtegetései ellen foglalt állást; majd utalt arra, mint kétségbevonhatlan tényre, hogy a közös hadsereg hivatalos nyelve a német, de e mellett most a magyar nyelvnek oly szerepkör jut, melylyel eddig nem birt. Továbbá azt fejté ki, hogy a javaslat 14. § ában lényegileg ugyanaz van, — mint az 1868 iki törvény 12. § ában s azok az esélyek, melyekről Szilágyi szót, ép ugy lehetségesek voltak a 68-ki törvény, mint lehetségesek a 14. § mellett — pl. megegyezés létre nem jötte esetén a fennálló törvény egy évi meghosszabbításának létre nem jötte. — Uj tárgyalásokba a javaslat módosítására iránt nem bocsátkozik s szavazni fog ki-ki meggyőződése szerint s amint a hazára legjobbnak tartja.

A szélső bal zajongó türelmetlenséggel és közbeszólásokkal igyekezett a miniszterelnököt beszédében zavarni, de czélt nem ért. A többség gyakori éljenzessel, a beszéd végén tüntető viharos tetszésnyilatkozatokkal kísérte vezérének szavait.

Végül Csatar interpellált. Holnap folytatja a ház a véderőjavaslat feletti általános vitát.

Budapest, január 25.

A képviselőház, mai ülésében is, mely izgalommal kezdődött s további folyásában is többé-kevésbé ingerlékeny hangulatról tanuskodott, a véderőjavaslat általános tárgyalását folytatta tovább. Első szónok volt a javaslat ellen Jeszenszky Sándor báró, ki érzelmes, hazafi-bánatos, majd megélesen kifakadó hangon beszélt, olyan formán apostrophálva a kormánypártot, mintha igazi hazafiak csak szóló és elvtársai volnának — mások pedig az utódok átkát érdemlik. Előnk e felfogás és kifejezések ellen ugy az igazság, mint a tanácsokozások higgadt melete érdekében szót emelt, mire a szélső padjáról a tegnapihoz hasonló íszennvedélyes és éktelenül zajos kiabálások haagzottak. Elnök ezekre azzal vágott vissza, hogy ő többet

teszi, hogy összehasonlíthatassék Európa legkimagaslóbb zenedrámai műintézeivel.

A ma megjelent nagyszám, zeneszek-, zeneszerzőkből, tanárok s kritikusokból álló közönség körében az öt óra hosszat tartó próba alatt olyan lendületes hangulat uralkodott, melyet az opera csarnokaiban ilyen unisonoban csak nagy ritkán volt alkalmunk tudasztalni. Operánk zenekara ismét bebizonyította, hogy mily magas színvonalon áll és mennyire megfelel nehéz földadatának.

Es ha mindezek után még egy prognosztikonra lenne szükség, ugy ez az lenne, hogy a Wagner féle alkotások előadása által operánk igazgatósága igen szerencsés fogást csinált. Meg vagyunk győződve, hogy a művelt zenekedvelő közönség az egész országból tömegesen fog zárandokolni a Nibelung előadásokra s közzönni fogja, hogy ezental nem lesz a külföldre utalva s nem is lesz kénytelen költséges és időt rabló módon külföldön hódolni magasabb műélvezeteknek.

Ha nagy nemzeti műintézetünk a ros vezetési rendszer miatt elég hosszú ideig kénytelen volt a legsajnálatraméltóbb kritikát eltűrni, ugy ma legszentebb kötelessége publicistikánk, hogy megragadja az alkalmat, miszerint konstatalja a vezetés minden ágában a mélyreható reformot s egyuttal utaljon arra a szívvidámító haladásra és sikeres működésre, melyet operánk kifejt és ezental is minden bizonyonyal kifejtjen fog. Ezt fentartás nélkül el kell ismerni s a jól szerzett érdemeket teljes elismeréssel kell adózni. Ez nemcsak jogos és méltányos, hanem alkalmas is arra, hogy a jó ügynek hasznos szolgálatakat tegyünk.

Az előadásban működő művészekről, valamint a pompás kiállításról, a hatásteljes scenirozásról és a meglepően tökéletes színházi gépekről, kimerítően fogunk megemlékezni.

szenvedett a hazáért, hogysem némely zajongóktól a hazafiságból becékelt fogadna el. Szederkényinek a házszabályok címén történt felszólalása után az igazalom lassanként lecsillapult s a vita ismét rendes mederbe jutott.

Szóltak még a javaslat ellen Udvary Ferenc, Csátár, ki mindent összehadart, verseket szavalt, idétlenségeivel gyanús nevetést keltve, és gyanúsított egyeseket, minnek folytán elnöki figyelmeztetést provokált. Most Károlyi Gábor gróf, Gulácsy Gyula és végül Károlyi István gróf beszéltek még, az ellenzék tüntető éljenzései és tapsai között. Mindkét Károlyi gróf először beszélt ma a házban. Károlyi István gróf a javaslat két legfontosabb vitátot szakasztva röviden érintve, melyek miatt a javaslatot nem fogadják el, kifogásolja, hogy a kormány miért nem kötött Bécsben jobbat alkut s ezt fejtegetve, telhozza gróf Csáky Lászlónak egy állítólagos mondatát, mely szerint a szabad elvű pártkörben oda nyilatkozott volna, hogy inkább beleegyeznek az alkotmány egy részecskéjének feladásába, csak maradjon meg a kormányon a miniszterelnök, kit szóló azzal vádol, hogy az alkotmány foszlányait a trón számára teszi — Természetes, hogy ez igazolatlan vádaskodások és nagy szavak, zajos tetszést arattak az ellenzéken.

Tiszta miniszterelnök, a betegség miatt távollévő Csáky László gróf helyett kijelenti, hogy ez utóbbi ama szavakat, melyeket Károlyi István neki tulajdonít, nem használta; egészen mást mondott és pedig a javaslatnak nem is 14. §-a tárgyalásánál. De különben is Csáky László gróf a magyar alkotmányért akkor szállt síkra, mikor ezért a fejevel játszott, a mit e házban csak kevesen tehettek. Olyan nyilatkozatot tehát Csáky László gr. nem is tehetett A mi pedig az alkotmányt darabonként való feladását illeti, ezt a vádat a miniszterelnök önértékelt s pártja zajos helyeslései között határozottan visszautasítja.

Ezzel az üléssel, mely ma is rendkívül népes és látogatott volt, véget ért. Szólásra ismét négy szónok jegyeztette elő magát, köztük a javaslat mellett Andrássy Manó gróf.

Napi hírek.

— **Eljegyzés.** Kossuth Paula kisasszonyt gr. Degenfeld Józsefné ölmitsga unokahugát tegnapelőtt eljegyezte Domahidy Ferenc szathmármegyei főispán fia Viktor szathmármegyei aljegyző. Az eljegyzés városunkban volt, hol a szép menyasszony pár hét óta gr. Degenfeld József főispán ur vendége. Az eljegyzési ünnepélyen jelen volt Domahidy főispán, a vőlegény édes apja is.

— **A debreczeni daleylet közgyűlése** a hó 27-én vasárnap d. u. 3. órakor fog a városháza nagy tanácstermében megtartani, következő tárgysorozattal. 1. Evi jelentés tárgyalása. 2. Számvizsgáló bizottság jelentése s pénztárosnak felmentvény megadása. 3. Költségvetés megállapítása. 4. Tiszteletbeli tagnak választása. 5. Esetleges indítványok. 6. Tisztújítás. Debreczen 1889. január 26. Krasznay Ferenc egyleti jegyő.

— **Ö. T. A. „Debreczen”** „Debreczeni Ellenör” „Debreczeni Híradó” és „Debreczen N.-Váradí Ertesítő” tek. szerkesztőségének és kiadóinak azon szíveségükért, hogy lapjaikat a debreczeni önkéntes tüzoltó egylet örtányája részére az egész 1888 dik év folyamán díjmentesen küldték meg az egylet nevében hála köszönetemet nyilvánítom. — Debreczen 1889. Január 26. Tikos István egyleti pénz tárnok.

— **R. P. O. regényo:** „Egy modern családrámája” díszes kiállítású vaskos kötetben megjelent, a helybeli könyvkereskedésekben, valamint lapunk kiadóhivatalában kapható. Ara 1 firt.

— **Hymen.** Szakáll Pál a b. újfalu járás jeles bírja f. hó 25-ikén tartotta eljegyzését B.-Szt. Mártonban Diene Lajos nagybirtokos szép leányával Gizellával. Az eljegyzést — melyen csak a jegyesek közeli rokonai voltak jelen, — dus lakoma követte a menyasszony atyjának vendégszerető házában.

— **Nagyvárad a királyi tábláért.** Mihellfy Adolf ügyvéd, törvényhatósági biz. tag, a nagyvárad törvényhatósági bizottsághoz hosszú indoklással ellátott indítványt nyújtott be a királyi táblák decentralizációja ügyében. Az indítványt a februári közgyűlés tárgyalja. Mihellfy indítványozza, hogy határozza el a tek. törvényhatósági bizottság, miszerint: 1) feliratot intéz a magas kormányhoz az iránt, hogy a bíróságok szervezése és a kr. táblák decentralizációja tárgyában benyújtandó törvényjavaslatban Nagyvárad városa a királyi táblák egyik székhelyéül kijelöltessék. — 2) ezen feliratot Magyarország Nagyméltóságai kezébe küldtözött által ányujtatja; végül 3) figyelemmel arra, hogy Nagyvárad város érdekei a megye egész közönségének érdekeivel kapcsolatosak a felirat pártolása, illetve ha son felirat intézése végett Biharvármegye testvér törvényhatóságát bizalommal megkeresi.

— **Borbélyok és fodrászok hájja.** A debreczeni borbély és fodrászok hájja Debreczenben helyezte el. A vizsgálóbíró ennek folytán megkereste a debreczeni városi árvaszékot, értesítést kérve, hogy valóban örö-

lom rendeztetik. A rendezőség élén Dézsi Lajos elnök, ifj. Csikes Ferenc jegyző, Fischer Dezső pénztárnok és Möldner József ellenör. állanak. Belépti díj személynként 1 firt. — Családi jegy 3 személyre 2 firt. Kezdetesté 8 órakor. A meghívó kívánatra előmutatandó. Belépti jegyek a meghívó előmutatása mellett előre is válthatók Dézsi Lajos bálibizottsági elnök irodájában. Etelek és italok kiszolgálásáról a jó hírű vendéglős fog gondoskodni. Zenész: Rác Károly zenekara.

— **A pinczér-egylet közgyűléséről** szóló tudósításunk, valamint a debr. ipar és kereskedelmi kamarának az iparosokhoz intézett figyelmeztetése térszüké miatt hétfői számunkra maradt.

— **Nyilvános közönet.** A vezetésem alatti debreczeni daleylet mai napon tekintetes Tóth Antal ref. collegiumi ügyész, mint az egylet disztájától egészen fiatal kedélytől ragyogó levél kíséretében 100 azal E g y s z a z o. e. f r t o t nyert egyleti cézélaira adományképen. Addig is, míg a nemesebbli férfiaknak az adomány nagyszerűségéhez méltóan az egylet a maga útján háliját kifejeznék, fogadják egyletünk iránti jótékony-ságban kifogyhatatlan adományozó nr ez uton legmelegebb közönetem nyilvánítását. Kelt Debreczenben 1889 évi január hó 25-én. Márk Endre, a debreczeni daleylet elnöke.

— **Felülfizetések a munkások hájja.** A bpesti áit. munkás betegsegélyző és rokkant pénztár debreczeni előhely tagjai által f. év 1889. Január hó 19-én rendezett polgári tanács-estélyen felülfizettek a következők: Mihálovits István 5 firt. Nagys. Fischer Nándor 2 firt 40 kr. Vadon Sándor 2 firt. Gerébny Fülöp 1 firt 80 kr. Jámor György 1 firt 80 kr. Farkas Mária 1 firt 80 kr. Vecsey Imre 1 firt 40 kr. Patterman Ferenc 1 firt 40 kr. Füst Ödön, S. M. Kocsis István 1—1 forintot. Áron Miksa 80 kr. Muraközi Kálmán 50 kr. Zettel Adolf, Richer Károly, Kelemen Juliánna, Dornai Sándor, Teby Lajos, Biró Róza, Nemes Juliánna, Nemes Ferenc, Szilágyi József, Unruh Ferenc, Dézsi József, Kovács János, Papp Donát, Kainráth Antal, Bereczky Imre 40—40 kr. Roggenbach Juliska, Mence Albert 30—30 kr. Pató Imréné, Kalla András, Páskus Géza, Pus József, Sánta György, Kovács József 20—20 kr. Varga Juliánna 10 kr. Sz. M. 05 kr. összesen 29 firt 85 kr. ezennel fogadják kegyes adományaiért fent nevezett urak és hölgyek legforróbb közönetüket; egyuttal elem mulaszhatjuk Simkovics Béla és Kovács Balázs, műkertész uraknak a terem díjnélküli feldisztése körül tanusított fáradságukért köszönetünket kifejezni. Debreczen 1889. Január 26. K e z z e z ö s z e g.

— **A Czimmer használásának engedélyezése** Stern József és testvére helybeli kefégyárosok és nagykereskedőknek a belügyminiszter megengette a magyar korona országai együttes czimmerének használatát.

— **Kiderített nagy lopás** czimmal lapunk keddi számában terjedelmes tudósítást közöltünk arról, mikép jött nyomára Kaszás József m.-pécsi községi jegyző egy Bösörményben elkövetett nagy lopás ismeretlen elkövetőjének és mi módon kerítette azt kézre. — Ertesülésünk szerint akkor azt írtuk volt, hogy a büniügyi vizsgálatot vezető h. bösörményi járásbírásg Mészáros Katát, kiről most már tudva van, hogy ő a tettes, kezdetben mint tanút többször kihallgatta, az utóbbi időkben pedig a lopás elkövetésének is gyanujába vette némely tanuk kihallgatása folytán és minthogy időközben Bösörményből Debreczenbe jött, újabb kihallgatása iránt az itteni törvényszék megkereste. Tegnapi Dr. Brüll Bertalan urtól, mint a károsult Paksy Gábor képviselőjétől levelet kaptunk, minthogy szerinte lapunk keddi számában közölt nagy lopás esete és az e tárgyban folyamatban volt vizsgálat nem egészen megfelelően adatott elő, minél fogva nevezett ügyvéd ur, a jelzett közlemény rectificálásul következőket írja: Magánvádlo terheő vallomása és egyéb körülményen összejátszása folytán a legterhebb gyanu ifj. Fazekas András h. bösörményi kocsmárosra esett, azonban közvetlen bizonyíték nem levén már ott állott az ügy, hogy az eset földerítése körül kifejtett nagy munka eredménytelen marad. — Ekkor történt azonban, hogy a h. bösörményi kir. járásbírósnak fáradszhatatlan ügybuzalmu vizsgálóbírója Dr. Bakó József — ki nem szűnt meg figyelmét kiterjeszteni mindazokra, kik a lopás reggelén a kocsmában lehettek — kipuhította azt, hogy Mészáros Kata, a Fazekas cselédje, a lopást követőleg pár hét múlva Debreczenben járt. Ezen útjának czélja felől azonnal kérdőre vevetva, Mészáros Katalin több rendbeli ellenmondásokba keveredett és ez ellenében a gyanuokot annyira összehajmozta, hogy ez időtől kezdve a vizsgálat további folyamán Dr. Bakó József vizsgáló bíró vele nem mint tanuval, hanem mint vádlóttal foglalkozott. Nagyban hozzájárult ezen körülményhez az, hogy beigazoltatott ellenében, miszerint Mészáros Kata egy pár cipőt akart Czakó Istvánné nevű tanutól megvenni és ez alkalommal azt mondotta nevezett tanuknak, hogy most sok pénze van, mivel a debreczeni árvaszékától 400 firt örökségi osztályt kapott ki, melynek legnagyobb részét Debreczenben helyezte el. A vizsgálóbíró ennek folytán megkereste a debreczeni városi árvaszékot, értesítést kérve, hogy valóban örö-

költ-e Mészáros Kata; megkereste az összes debreczeni pénztintézeteket a metáln elhelyezett összeg visszatartása s értesítés adása iránt és figyelme minden minutiosításra kiterjedt és kipuhította azt is, hogy Mészáros Katalin Debreczenben rokonai laknak; tehát megkereste a debreczeni rendőrséget és a kir. törvényszék vizsgálóbíróját is az összes bementott rokonoknál megtartandó házmotózás, illetve azok kihallgatása iránt. Az összes megkeresett hatóságok és intézetek eljárása, illetve válaszából az ügy homályos volta azonban nem nyert tisztázást, hanem Ariadne fonálul szolgál az ügyre nézve az, hogy a vizsgáló bíró újabb nyomozásaival sikerült kideríteni azt is, hogy Mészáros Katalin Mike Pércsen is lakik rokona, a kit azelőtt, teljesen elhallgatott, és miután Mészáros Kata időközben Fazekasék szolgálatából ki lépett és Debreczenbe költözött, a debreczeni vizsgálóbírósg újra megkeresett, hogy Mészáros Katalin mike pércsi rokonának kilette tárgyában hallgassa ki, hogy ez alapon a nyomozás ott eszközözhető legyen. Ezen megkeresés kitolyásaként derült azután fel a nagyösszegű lopás, melynek többi részletét csakugyan Kaszás József községi jegyző mondhatja legjobban el. Téves information alapul tehát az, hogy a h. bösörményi vizsgálóbírósg Mészáros Katát csak tanuként hallgatta ki, mert a vizsgálat utóbbi időkben ő ellene is irányult és csak isily helyes irány gond dal vezetett vizsgálatnak lehetett azon eredménye, a minőt jelen esetben a következőknek igazoltak. Dr. Brüll Bertalan ügyvéd.

Esküdtszéki tárgyalás.

— Böhms Sámuel contra Guits Pál.

Négysoros nyílt-téri közlemény, csupa meggyalázó szavakból összefűzve, képezte a mai sajtótárgyalásnak az okát. Egy szegény, sorsüldözött virsikészítő ült a vádlottak padján, a ki testvéri szeretetének, becsületének vélt megsértése feletti elkeseredésében vagy a következmények nem tudása, vagy részegségtől felhevült kedély állapot miatt egy ösmert helybeli polgárt hírlapi közleményben pengellérre állított, a kinek becsületessége mellett pedig a város első polgára, a polgármester, ugyszintemetére és társadalmi állására nézve egyaránt tekintélyes gazdálkodó-polgár eskü mellett tanuszkodnak.

Csak Guits Pál van vádolva rágalmaszért és becsületsértésért, amde a védőügyvéd szeméi bünségét is láttak a vádlottak padján ülni, aki üzeti hasznóért, nyomorult pár forintért (Guits mondta, hogy egy forintért) köztette azt a közleményt s ez által előmozdította a bünscelemény elkövetését. E szempontból hangoztatta is a vádló képviselője az erős sajtórendtartás felállításának szükségességét, mely összhangzásba hozhatók a btk. 69. §-a 2. pontjával, a hol a bünség fogalma meghatározatik.

Az esküdtszék e felmentő ítélettel vajon nem igazat adott-e Dr. Bakonyi elvi jelentőségű óhajtatásának és vajon a verdikt nem azért mentette-e föl vádlottat, hogy elítélje bizonyos lapok ama kicsinyes hasznahajászó eljárását?

A tárgyalásról következő tudósítást közöljük:

A bíróság elnöke: Jelenffy Kornél törvényszéki elnök; szavazó bírók: Mocsy József, Ujhelyi András, törvényszéki bírók: jegyző: Kolbenhayer Kálmán.

Magánvádlo Böhms Sámuel személyesen jelen van; ügyvédje Dr. Bakonyi Samu; vádlott Guits Pál szintén személyesen van jelen s maga védi magát.

Az esküdtszék következőleg alakult meg: Hajdu Gyula, Buzás Elek, Hajdu István, Besz Sándor, Beke László, Bosehetti András, Elek Lajos, Csicsó Lajos, Kovács Gyula, Donogán István, Szabó Kálmán, Dr. Tibanyi Sámuel rendes —, Nagy Elek, Kerész János póttagok. — A kisorsolásnál vádló képviselője a visszavetés jogáról lemondott s átengedte azt vádlottának, ki nem tudván, hogyan kell élnie a szokatlan joggal, komikus jelenetre szolgáltatott alkalmat.

Elnök a hallgatóságához és a felekhez intézett szokásos figyelmeztetés után megkérdezi vádlottat, a ki a kérdésekre kijelenti, hogy neve Guits Pál, dombóvári születésű, jelenleg virslis M. Szigeten, 38 éves. Felolvastatik a vádlólevél, melynek kivonatos tartalma a következő:

„A Debreczenben megjelent „Debreczen” című lap 1888. jul. 28-án megjelent 146 dik számának nyílt terében egy „Nyilatkozat” című közlemény látott napvilágot, melynek egész tartalma, minden szava nem egyéb, elleam elkövetett szemenszedett, becsületsértés és rágalmazásban egymásra halmozott meggyalázó kifejezéseknek.

A jelzett közlemény következő passusai: „m. 1. „igaztalanul rágalmazó”, 2. „rágalmazásnak jelentem ki” a btk. 258. §-ában ütköz s 259. §-a szerint minősülő rágalmazás, következő kitételei pedig u. m. 1. „szemtelenség”, — 2. „pimasz”, — 3. „aljas”, — 4. „haszontalan”, — 5. „piszkos” a btk. 261. §-ában ütköz s a 259. §-a szerint minősülő becsületsértés vétségeinek tényálladékat kétségtelenül megállapítják.”

A vizsgálat folyamán a jelzett nyi téri közlemény szerzőjéről az azt alá is irt Guits Pál ez idő szerint m. szigeti lakos vallotta magát és érte a felelőséget el is vállalta.

Magán vádló tehát Guits Pál ellen a fentidezett közlemény felsorolt helyeiben ellene

elkövetet két rendbeli rágalmazás és ötrendbeli becsületsértés vétséggel miatt indította meg a sajtóper. Mint erkölcsi tanukat pedig megidézni és kihallgattani kérte Simonffy Imre polgármester kir. tanácsost, Szilágyi József, Jobágy János, Szentesi János debreczeni lakosokat, valamint az incriminált közlemény előzményeire vonatkozólag Kopeckyi József, Kopeckyi Józsefné és özv. Kánya Ferenczné ugyancsak debreczeni lakosokat.

A felolvasott incriminált czikk mindössze 4 sor, de csupa válogatlan szavakból áll. Guits az esküdtszék előtt is elismerte, hogy annak ő a szerzője, s azért a felelőséget is elvállalta.

A kihallgatni kért erkölcs tanuk közül a megjelent Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester és Jobágy János gazdálkodó hit alatt vallják, hogy ok János Sámuel már 8 év óta ismerik s mindig tisztességes, becsületes embernek tudták.

Ezután az incriminált közlemény előzményeire nézve Kopeckyi Józsefné, Kánya Ferencné és Kopeckyi József helybeli lakosokat szintén hit alatt kihallgatták.

Kopeckyi Józsefné Guitsnak nőtestvére, a kihallgatás folyamán azt adja elő, hogy neki Böhms S. négyszemközti, ama hírlapi közlemény előtt pár nappal beszélte, hogy Guits — mint Kányánétól hallotta — lelvéssel fenyegette őt (Kopeckynét) ha neki pénz nem adnak. Böhms akkor arról is említést tett, hogy a Guits váltóját most már neki kell kifizetni, melyért ő állott jót. — Mikor ezt Böhms elmondta neki azelőtt már körülbelül pünkösdötől fogva, nem volt Guits az ő házuknál s azért maradt el, mert egyszer a hozzájuk szállított virslis rosz minőségéért ő az összes megpirongatta. — Guits, mikor közölte vele a Böhmtől hallottakat, azokat tagadta s tanu ugy nyilatkozik, hogy Guitsnak, mivel ő és férje gyermekkorától kezdve annyiszor jót tett, nem volt oka olyan fenyegetést mondani.

Kánya Ferencné egy jól csonservált czivis asszony, hit alatt beszéli el, hogy Guits, a ki az ő tulajdonát képező, illetve már akkor a Böhms S.-nek testált házban lakott, a feleségével czivakodott, mikor tanu egyszer oda kifírt bement. — Ekkor mondta Guits, hogyha „Kopeckyné nek 100 firtot nem ad, levőli mint Móriscz az apját, ugy is neki köszönheti minden szerencsétlenségét.” — Ő ezt szóbeszéd közben mondta el Böhmsnek, kikhez járatos. — Egy hónappal ezen fenyegetés után Guits megszökött tőle, a butorokat is, hogy ne legyen mit lefoglalni házbér fejében, a bört ajtón keresztül vitte el.

Tanuhoz Dr. Bakonyi, az esküdtek közül Buzás Elek, Szabó Kálmán, az elmondott jelenetre, a tanu, Guits és Böhms közötti viszonyra nézve kérdéseket intéztek.

Guits Pál: Konyáné asszony az előtt való nap is bejött hozzám a házbérrét, 16 firtot s minthogy nem tudtam fizetni, elkezdett gorombáskodni velem. Igaz, én is gorombáskodtam, de mint nőhöz illik, szeliden.

Kánya né. Olyan szeliden, hogy kiakart dobni a saját házból.

Kopeckyi József, hasonlókát ad e ő a neje által elmondottakhoz; Böhms őt is figyelmeztette sógora fenyegetésére, a kinek pedig épen nem volt oka ugy fenyegetni s az tagadta is, hogy azt mondotta volna. — Tanuhoz Hajdu Gyula és Szabó Kálmán esküdtek is intéztek kérdéseket.

A bizonyítási eljárás befejezte után Dr. Bakonyi Samu élénk figyelemmel kísérve mondotta el nagybő szabasu vádbeszédét.

Aból indult ki, hogy a vádlott ugy akarta, hogy a magyar igazságszolgáltatás legnagyobb apparátusa, az esküdtszéki bírások ismét mozgásba hozassék, hogy 36 polgár foglalatosságát az ő kedvéért mára abba hagyja; a mi ellen talán tiltakoznak, a védelem — ha volna, de sajnálatára nincs — ugymond — a arra hivatkozva, hiszen magánvádlo tette folyamatba a mai eljárást. Amde vádlott merészelte volna-e feltenni magánvádliórl, hogy az a rajta elkövetett vakmerő sértést megtorlatlanul fogja hagyni, hogy így hallgatásával a vádlott támadásának igazságát beösmérje.

Ha a sértés nem a nyilvánosság előtt követtetett volna el, a vádlott egyéniségével szemben a hallgató megvetés jogával, melynek sokszor megvan jogosultsága, talán magánvádlo is élt volna. Azonban a mi társadalmunkban, a nyomtatott betűnek sokkal mélyebb és maradandóbb hatása van, semhogy a szereplő személyek között különbséget tenni nem tudó tömeg ezen hatás alul magát emancipálni tudná. — A milyen áldásos a sajtó e nagy hatalma a nagy közönségek szempontjából, ép oly kárhözatos, ha annak gyakorlására avatatlan keznek nyujtatik alkalom, hogy általa kicsinyes, tisztátalan, sokszor jogtalan személyes érdek nyerjen kielégítést.

Mindaddig, míg csonkítatlan érvényre nem jut ama fölfogás, hogy a sajtóból nem szabad üzleti érdekeket szolgáló vállalatot csinálni, míg akad kiadó ki megúri, hogy lapjának nyílt terében nyomorult pár forintért az incriminálthoz hasonló közlemények közzétételével polgártársainak legszentebb joga, a becsület sárba tiportassék, mindaddig az esküdtszéknek azt a siralmas szerepet kell Magyarországon betölteni, hogy a teladata nagyságával arányban nem álló hitvány dolgok felett bíraskodjék. — Mindaddig, míg akad kiadó, ki lapját egyedül jövedelmező

öt rend
indította
ukat pe-
Simons-
st, Szi-
entesi
int az in-
tkozólag
kijó-
ezné

indössze
ből áll.
e, hogy
éget is

uk köz-
sir. ta-
János
Böhm
tisztos-

y előz-
szefné,
József
kihall-

estvére,
gy neki
lemény
— mint
gegette
adnak.
ogy a
fizetni,
hm el
l pün
szknál
ozzánk
öcsesét
közölte
gáda s
kivel ö
zsvót
ndani,
ól con-
zéli el,
illetve
házban
mikor
Ekkor
ki 100
apját,
sétlen-
da el
nappal
tőle,
glalni
itte el.
k közül
ott je-
tti vi-

z előtt
ert, 16
elkez-
gorom-
gy ki-

ad eő
öt is
kinek
etni s
na. —
in es

n Dr.
iserve
let.
t ugy
ltatás
bírá-
gy 36
mára
znék,
nines
ozva,
a mai
na-é
elkö-
fogja
diott

előtt
gével
nyel-
alán
tár-
kkal
hogy
éget
agát
os a
élok
nak
atik
alan,
n ki-

nyre
nem
atot
hogy
tért
szé-
a,
es-
kell
data
dol-
mig
mező

parágnak tekint, a kinyomatott sértés a sértett homlokára süttött bélyegnek fog tekinteni, azon tömeg részéről, melyről magasabb erkölcsi műveltséget, mint egy lapkiadóról feltenni, túlzó optimizmus lenne.

Ezért volt kénytelen vádló, miután fennálló törvényeink szerint más eszköze a sérelem orvoslására nem volt, az esküdtsekhez fordulni.

Dr. Bakonyi ezután, elmondja, hogy ügyfele vádlott részére, egy váltóját forgatva, kiszűzölte ennek értékesítését egyik helybeli pénzintézetnél. De mikor a váltó lejárt, vádlott sem nem törlesztett, sem a meghozható iránt nem intézkedett; ezért magán vádló, hogy a költséges következményektől menekülhessen a váltó teljes értékét egymaga beváltotta s azután jogos követelése érvényesítéséhez látott.

Ez esetet elmondotta szóló ügyfele vádlott sógorának Kopeckzy Józsefnek, illetve nejeinek, vádlott testvéreinek.

Ekkortájt történt Debreczenben a Mór-icz féle eset ügyfele Kónya Istvánnától érte sült vádlott azon nyilatkozatáról, hogy „ha Kopeckzy mostani bajából ki nem segíti valamilyen nagyobb pénzüsszeggel, úgy fog vele elbánni, mint Mór-icz József az apjával; úgy is annak köszönheti minden szerencsétlenségét”. Ezt szóló ügyfele a köztük fennálló jó viszony-
nál fogva közölte Kopeckzyvel.

Ez a közlés képezi a vádlott egyetlen védelmét. Legalább a vizsgálat terén azt hozta fel, hogy neki Kopeckzy J. atyai joltévéje volt, s magánvádló ama közlés által a K. jóindulatától őt megakarta fosztani.

A mi azt a kérdést illeti, hogy vádlott hal-
lotta é ama fenyegetést, magán vádló maga in-
dítványozta a legszélesebb körű bizonyítási el-
járás alkalmazását s egy szavahihető, becsü-
letben megőszült polgárasszony bizonyítja,
hogy Guits P. ama fenyegető szándékot tény-
leg nyilvánította.

Ama rémes gyilkosság által keltett iz-
gatott kedélyhangulatban közölte szóló ügyfele
a fenyegetést Kopeckzyné asszonynyal, de
oly módon, hogy az vádlott rágalmaszásoként
semmiképp nem tekinthető s az a jóakaratu
figyelmeztetés discret határait tul nem lépte.

Mig vádlott oly érzékenyen festi vallo-
mában a közte és joltévéje közti viszonyt,
és a hálaérzetet, ugyanakkor elhallgatja, —
hogy az incriminált közlemény közzététele
előtt magánvádló által az érte kifizetett váltó
elenében beperesített, a miről neki már
akkor tudomása volt. Az emiatti bosszu volt
vádlott eljárásának egyedüli indító oka. —
Pedig a vele idegen létére joltévé magánvádló
iránt még hálával tartozott, és vádlott a hálá-
nak és fizetésnek új nemét találta fel. Hite-
lezőjének balga bizodalját azzal a nyiltéri
közleménnyel kamatostul megfizette.

Szóló ezután az esküdtsek figyelmét a
tárgyalás alatt levő ügyben a figyelmes szem-
léző előtt mutatkozó ama tünetre hívja fel,
mely a társadalmibékek együttélés bomlási
processusának egyik sajnos fázisaként mu-
tatkozik. Szembe állítja itt a nagy angol
nemzet gazda Ssmieth filozofiját az embe-
ri együttélés kellemeiről, azon gyönyör-
ről, melyet az emberiség a maga társas szer-
vezetében talál az érte neknek és nézeteknek
összhangzása, a lelkek harmoniája által; ezt
a filozofát szembe állítja a mai, tényleg
uralkodó filozofiával, melynek hü leírását
Nordan Miksának „A XIX. század conventio-
nális hazugságairól” című híres munkájában
találunk. — Szóló meg van róla győződve,
hogy az esküdtsek is ép úgy mint ő, az em-
beriség vesztét látja a legnemesebb erkölcsi
érzelmei hanyatlásában, az uralkodó rideg
pessimismusban s pereat-ot mond minden
szentségtörő kézre, mely ezen világnézet üd-
vét megakarja bolygítani.

Egyetlen egy példa megtorlatlanul ha-
gyása száz más durva fickók bátoritana föl
annak követésére — ugymond Dr. Bakonyi: —
mert az nem gondol azzal, hogy sáros
csizmájával a békés együttélés tisztaságán
minő foltot ejtett?

A jelen ügyben is azon jelenség emel-
kedik ki, hogy midőn egy békés polgár a
törvény útján a maga jogait érvényesíteni
akarja, előáll a proletár és neki ront a társad-
almi élet szabályai szerint eljáró joltévéjének,
neki ront pedig a sajtó útján.

Dr. Bakonyi ezután a vádlottak padján
nem csak Guits Pál ül, hanem az is,
a ki lehetővé tette ezen
bűncselekmény elkövetését.
Mint a legliberálisabb haladás csekély nap-
számosa, szóló, egy erős sajtórend-
tartás hiányát és felállításá-
nak égető szükségét hangoz-
tatja a mai esztendő szempontjából.
Szóló nem tartja elégnak a kiadó fokozatos
felelősségét. Szerint ellenkezik az büntető-
törvénykönyvünk szemlével magával. Avagy
mire való — kérdi — a 69. §. 2. pontja,
mely a bűnség fogalmát meghatározza? A
lapkiadó, a ki fizetésért, haszonvágyból,
tudva, tehát szándékosan felvesz lapjának az
ő hatáskörébe tartozó részére olyan közle-
ményt, — mely büntetést vagy vétséget
foglal magában, nem elemozditja é-
ezen bűncselekmény elkövetését?
Ha minden bűn cselekmény közvetlen tet-
tesével együtt büntetjük annak részesét is,
miért tévessek kivétel épen a sajtó útján el-
követett bűncselekményekre nézve? — Szóló
már csak a sajtó tekintélyének föltétlen meg-
őrzése érdekében is kívánatosnak tartaná a
kiadó fokozatos felelősségét, mindazon esetek-
ben, a melyekre az említett törvényszakasz

alkalmazható, a szerzővel való együttes fele-
lősségre változtatni.

Miután szóló rá mutatott az incriminált
közlemény rágalmasz és becsületsértő szavaira
és ismételte a tényállást, arra kérte az es-
küdteteket, hogy ne járuljanak verdiktjukkal
ahhoz, hogy e magyar társadalomban a ma-
gyar sajtóban a mai tárgyalás anyagát
szolgáltató jelenségek büntetlenül ismétlő-
dhessenek.

Guits Pál vádlott maga védte magát,
miután, mint mondá, szegénysége nem engedte
meg, hogy védő ügyvédet fogadjon magának.
— A védői tisztet ez sem töltötte volna
be különben mint maga a vádlott. Mert habár
előre betanult beszédet mondott el, a
a melynek vázlatát egy mármoros megyei
orsz. képviselő készítette el neki, — mégis
meglepo volt az a bátor, folyékony, itt ott
lendületes előadás, melylyel élt. — Mintha
gyakorlatában volna a retorikának.

Csolálkozott is azon egy czívis hallgató.
— En, — jegyezte meg — ha az esküdt-
szék elé állítanának, hat szót se tudnék olyan
szépen elmondani.

Vádlott védelmében főként annak lélek-
tani bebizonyítására fektette a fősúlyt, hogy
ő Kopeckzyk ellen, kiknek jószívűségét, párt-
fogását gyermekkorra óta annyiszor, megszá-
mlálhatatlan módon élvezte, képes lehetett
volna-é ő olyan fenyegető nyilatkozatot
tenni. Hivatkozott feddhetlen, büntetlen elő-
életére, s bizonyíthatná ezt ugyanazon tanuk-
kal, kiket vádló kihallgattatni kért. Azután
igy kiáltott fel: Lehetőség-e, hogy szegény
akart volna hozni legnagyobb joltévéire,
megakarta volna magát fosztani azoktól;
saját szabadságát, becsületét elveszítve, ma-
gát rabságba hajtani? — Magánvádlót ugy
tünteti fel, — hogy az a köztük lévő ház-
bérleti és váltóügyi viszonyról fogva
lehetetlenné igyekezett tenni az ő anyagi ba-
jainak megszüntetését; hogy ez kiakarta őt
vetni legnagyobb joltévéinek kegyéből; őt
rágalmazta, becsületében gázolt; nejét is
megsértette; őt, családját üldözte és tönkre
tette. Ilyen eljárás által ő provokálva, elkese-
rítve volt; — azt sem tudta zavarában, mi-
kép engesztelje ki, nyugtassa meg Kopeckzy-
ket a vádló híresztelése folytán támadt féle-
lmüktől, — a kik sürgették őt, hogy igazolja ma-
gát. Ekkor gondolt arra, hogy hirlapban nyilat-
kozik. Először a Debreczeni Ellenőr
szerkesztőségéhez és hiadóhivatalához ment;
de ott azt felelték, hogy olyan
közlemények felvételével és
közvetítésével nem foglalkoz-
nak. — Elkéseredésében koresmáról-kores-
mára járt s ugy ment el a „Debreczeni”
kiadóhivatalához, a hol fel is vették a nyil-
latkozatot (Vádlott azt mondja, hogy egy o-
é. forintot fizetett érte). — Ha tartalmaz is
rágalmot, becsületsértést ama közlemény, arra
vádló szolgáltatót alkalmat, — Ha valaki
itt eltilendő, magán vádló az, s ő kéri Böhm
Sámuel rágalmazás és becsületsértés vétsé-
gében vétkesnek kimondani.

A vádbeszéd után Dr. Bakonyi repli-
kázott; revocalván vádbeszéde elején kifejezett
sajnálata a felett, hogy vádlottnak ninesen
védője. Mert hiszen vádlott nagyon ügyes
ügyvédnek bizonyult. Azután rectificálta
Guits előadásának túlzásait és valótlanosságait.

Végül Guits élt a viszonzásjogával,
egy fiskálisnak is dícséretre való rögtön-
zessel.

Elők összegezvén a vád és védelem
tartalmát, 10 kérdést tett az esküdtsek elé
— a kiknek verdiktjüket félórai tanácskozás
után Buzás Elek elnök hirdette ki.
A verdikt meglepo következtetéssel vég-
ződik. —

Az esküdtsek egyhangulag elismerte,
hogy az incriminált közleménynek vádlott a
szerzője; arra, hogy foglaltatik é rágalmazás
ezen közleményben? ugyan egyhangulag
nemmel felelt. De ezen kifejezésben: pimasz,
szemtelen, aljas, piszkos mind a 12 esküdt
becsületsértést látott, mégis a 10 ik kérdésre:
vétkes-é vádlott a becsületsértésben? 9 nem
3 igen volt a felelet. —

Guitsot a bíróság is felmentette s mint
hogy költségek nem merültek fel, e tekintet-
ben a további eljárásnak szüksége fenn nem
forgott.

Dr. Bakonyi semmisségi panaszt jelen-
tett be.

A rendőrségről.

Hajlós virág a lány...
Mindennapos a nyomor Prési Mártonné-
nél. Sok a gyermek, sok a kiadás, de kevés
a kereset.
Ahogy a legnagyobb leány, Juliska, föl-
cseperedett; az édesanyja beadta egy jó házba
cselédnek.
Juliskának áldott jó gazdaszonya volt,
a gazdája is olyan jó ember volt, mint egy
falat kenyér, és Juliska mégis otthagya a
helyét
Azt mondta, hogy ő bizony „örégnek”
nem lesz a kutyája.
Keservesen sírt Prési Mártonné, mi lesz
most már az ő leányának a sorsa, mer hely!
hajlós virág a lány, magyon ha nem vigyáz-
nak reá, ugy ehajlik, hogy le is török. A le-
tört virág pedig elhervad s a hervadt virá-
got eldobják...
Juliskának kerestek új helyet de ott
sem tudott megmaradni. Ott meg az volt a
baj, hogy az asszony özvegy, az özvegy asz-
zonyok pedig zsémbesek, idegesek, sohasem

lehet nekik semmit sem elég tisztán pu-
czulni...
Juliska tegnap elhagyta az özvegyasz-
zonyt is, de nem ment hazá az anyjához...
Az anyja magából kikelve futott ma reg-
gel a kapitányi hivatalba.
— A Jézus szent nevére kérem, tekin-
tetes kapitány ur, keressesse meg a lányomat,
Jaj, félek, nagyon félek!... Ki sem merem
mondani, hogy mitől félek... Szent atyám,
hiszen én mindig jóra tanítottam, mindig jóra
oktattam... Oh, oh!...
Nyomban elszaladt egy rendőr a Prési
Juliskáért. Délfelé megkerült a leány. Egy
„cupringerné” asszonynál találta meg. Épen
a tükör előtt cifrazgatta magát, fehérítette
az arczát.
— Hát mért tutkosol te lányom, az
édes anyád elől, mintha valami bünt követ-
tél volna el?
— Hát... hát... kapitány ur nem va-
gyok én már öbölgy gyerek, minék futkos utá-
nam az anyám.
Hanem az anyja megfogta erősen a lá-
nya karját és huzta maga után.
— „cupringerné” a folyosón vigyorogva
nézett utánuk s talán ezt gondolta magában:
— Azért mégis hozzám fog jönni az a
lány előbb-utóbb.

Színház.

Hegyi Aranka vendégzereplései teszik
érdekessé most színházi estünket. Előre lát-
ható volt, hogy a kitünő énekesnő Debreczen-
ben ép oly érdeklődéssel és szeretettel fog-
fogadtatni, mint a népszínházban a másik két
divája Blaháné és Pálmay Ilka; hiszen együtt
alkották ők meg a népszínháznak külföldre
is kiható jó hírét. Hegyi Aranka elő-
ször van ugyan most városunkban, de esa-
ládnék, ha azt hinné, hogy itt idegenek közt
van. Az ő művészetének nagy hire rég eljutott
mihozzánk, itt mindenki tudta, hogy megje-
lenése fel fogja villanyozni a színházba járó
közönség érdeklődését s vendégfellépteit alatt
a színház mindig zsúfolásig megtelik.
Ugy is történt.

Első este csütörtökön a Czigánybárában
játszta Saffit, ugy a hogy mi azt eddig még
nem láttuk s énekelte ugy a hogy még
nem hallottuk. Játékában a czigány heves
vért jellemző szilajság, szenvedély volt, éne-
kében lelkesítő tűz. Felesleges volna részle-
tebe becsatkozunk, hiszen a legilletékesebb
bíró maga a hírneves zeneszerző Strauss,
mikor a művésznőt látta, elragadtatással sie-
tett a színpadra gratulálni: „Most értem
már, — szót — hogy olyan magyart nemes-
mint Barinka y miként szerethetett bele
egy rongyos sátoroszi cigányleányba. Ilyen
poetikus kedves szilaj gyereke ő maga is
bele tudna szeretni.”

Beleszeretett a depr. közönség is, mert
ma társaskörökben városunkban alig beszélnek
másról, mint a kedves vendégművésznőről, a
ki játék és énekművészetben egyenrangú a
leghíresebb magyar primadonnákkal.

Tegnap szintén zsúfolt ház előtt „Lili”
czimszeretét játszotta. Elragadtatással bámul-
tuk ezt a kedves pajkos szöke gyermeket, a ki
nébajós megjelenése, édes szava, csicsérgő
éneke gyújtott. Hát még mikor nagymama lett
Liliből! Szeretreméltó istenes volt s gör-
nyedő járásában, dünyögő beszédében ellen-
állhatatlanul kedves. Énekszámait mind meg-
kellett újránma de különösen frenetikus ha-
tást keltett a Lili-valzerrel.

Ma a művésznő Szép Helénában
Páris énekl, holnap „Arénda s zsidó”-
ban játszik. E két fellépte alatt a bériók he-
lyeiket az emelt árak dacára a rendes napi
árakon válthatják ki. Hétfőn a vendégmü-
vésznő utolsó fellépte és jutalomjátéka lesz,
bérletszünetben kedvezmények nélkül, a mikor
a „Mikádó”-ban Nanki Poot énekl, melyet
eddig nálunk Valentin énekel.

— Misor. Holnap vasárnap „Arénda s
zsidó” Hegyi Aranka harmadik felléptével
páros szünetben a bérióknak rendes helyárák
kal Hétfőn „Mikádó” Hegyi Aranka
jutalomjátékára teljes bérletszünetben. Ked-
den „Gauthier Margit” Békési Irma
a nemzeti színház tagja felléptével. Szer-
dán „Tündér ujj a k” Békési Irma felép-
tével. Csütörtökön „Ellinger Ilona jutu-
lomjátéka „Paraszt kis asszony”.

Közgazdaság.

„The Gresham” életbiztosító társulat Lon-
donban. E társulat évi jelentése, mely az 1888
június 30-án befejezett 40. üzletéről szól és
a részvényesek 1888. december 28-án tartott
rendes közgyűlés elé terjesztetett, rendelke-
zésünkre állván, annak következő főpontjait
közöljük: Az elmúlt év eredménye rendkívül
kedvezőnek mondható. A társulathoz az utolsó
év alatt 5932 biztosítási ajánlat nyújtott
be 50,971,150 frank értékben, melyek közül
elfogadtattott 5317 db. 43,993,750 frank bizo-
tosítási összeggel és erről a megfelelő számú
kötvény ki is állítottott. A díjbevétel a vissz-
biztosítási díjak levonása után 14,944,278
frank 95 cts-ra rug, mely összegben az
1,596,249 frank 17 cts-ot tevő első évi díjak
bennfoglalhatnák. A kamatszámra mérlege
4,217,919 frank 78 cts-ot tesz, a mi által a
társulat évi jövedelme a díjbevétel hozzázá-
mításával 19,161,298,73 frankra emelkedett. A
társulat az elmúlt év folyamában 8,478,973 frank
10 cts-ot utalványozott oly követelések foly-

tán, melyek életbiztosítási kötvényekből ered-
tek. Lejárt kiházasít és vegyes biztosítások
fejében fizetett a társulat 2,082,000 frank 75
cts-öt. kötvények visszaváltására 1,138,985 frk
10 cts-ot fordított. A biztosítási és járadék-
alapok 4,243,651 frk. 35 cts-mel gyarapodtak
Az összes eszelekvő vagyon az üzleti év vé-
gével 102, 846,222 frk. 47 cts-ra rugott. Tö-
kebefektetések. 572,238 frk. 03 cts. a brit kor-
mány értékeiben. 528,113 frk 23 cts. az indiai
és gyarmati kormányok értékeiben: 15,518,180
frk. 73 cts. idegen államok értékpapírjaiban:
2,374, 307 frk. 18 cts. vasúti részvényekben,
elsőségek és garantált; 43,316,000 frk. 63
cts. vasúti és egyéb köösönkötvényekben; 16
347,199 frk 28 cts. a társaság bécsi és budapesti
házainak értéke bentoglaltatik, 8,488,624 frk
05 cts. jelzálogban és végül 15,701, 559 frk
34 cts. különböző értékeiben. A budapesti
fiókgazgatóság az intézet. saját palotájában a
Eerecz József térer van.

— Tanfolyamok a flokszera elleni véde-
kezés tárgyában. A flokszera rohamos terje-
dése dacára a hazai szölobirtokos közönség
még mindig nincs kellőleg tájékozva a köve-
tendő védekezési módok, vagy legalább
azoknak a gyakorlatban való helyes alkalm-
mazása iránt. Hogy e szölobirtokosok e
tekintetben a kellő utáigazítás megadásáért,
a földmívelési miniszter — mint értesülünk
— a nevezetesebb borvidékek gőcspontjain a
folyó évben — egyelőre tizenkét helyen 14
napi tartó tanfolyamok tartását rendelte el.
Ily tanfolyamok fognak tartatni a vincezellér
iskolákon; Budán, Tarcza on, Erdős z e g
en Mésenes és Pozsonyban továbbá Egerben
és Szegszárdon, hol a miniszterium által alkalm-
mazott borászati szakemberek külföldről is veze-
tik a szakoktatást, valamint a borászati vándor-
tanítók székhelyein és az állami szölobirtok-
peken u. m.: Gödöllőn, Gyöngyösön, Kec-
skeménen, Nagyváradon. Nagy Ká-
r olyban, Pécsen, Szegeden, Fehér-
templomban, Szekesfehérvárott és Pécsen. A
tanfolyamok tananyagát a védekezési eljárás
sok gyakorlati ismertetése fogja képezni és
pedig: 1. a székenegyel való gyérítési eljárás;
2. az amerikai szölobirtokosok miveése, ezek
ellenálló képességének s az alanyul és direct
termelésre használható fajták ismertetése, az
amerikai szölobirtokosok iskolázása, a nehezen
gyökeresedő fajták szaporítása, a különböző
otjtási módok és ültetési rendszerek ismerte-
tése; 3. homoki szölobirtokosok telepítési s a homoki
művelésre ajánlható szölobirtokosok ismerteté-
se. Az állami szölobirtokosok tanfolyamában
résztvevő munkások, ha a szölobirtokosban már
kellő gyakorlatra tettek szert a teljesített
munkáért napszámot is fognak kapni. A tan-
folyamok ideje később fog megállapítani és
közéztétni.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ

Holnap, vasárnap, 1889. január 27-én, páros
szünetben HEGYI ARANKA, művésznő utolsó
előtti vendégjátékául:

Az arénda s zsidó.

Népszínmű 3 felvonásban. Irta:
K. Angyal Ilka.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos:
Vértési Arnold.
Főosztály: Kerecz Vilmos.

Egészen új

Magyar korhely leves.

Holnap vasárnap

VILMOS LAJOS Sörceanorkában

REGGELIRE:

kitünő magyar korhely leves

szolgáltatik föl.

ESTELIRE: ESTELIRE:

kitünő magyar rostélyos és

tepertős turós csusza.

ZENE: MAGYARI.

A debreczeni takarékpénztár

újabb módosított alapszabályai értelmében

a fedezet melletti

folyó-számla hitelt

üzletkörébe felvete, miről ezt igénybe
venni óhajtók értesítettnek

az igazgatóság által.

Pirszèn (Coaks)

ugyszinte

köszent fűtésre és kovácsok részére legjobb minőségben házhoz szállítva ajánl jutányos áron

a légszuszogár igazgatósága

DEBRECZENBEN.

Megrendeléseket részünkre elfogad KONDOR L. üzlete czegléd utca.

ELADÓ

HALÁPON három boglyás

kaszáló.

Értekezhetni K.-Mester utca 1142. sz.

Szabó József.

8617. tkv.
1888.

Arverési hirdetmény.

A debreczeni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a tiszántuli ref. egyház kerület, mint végrehajthatónak 500 frt, ugy Kövesdi János debreczeni lakos mint végrehajthatónak 1500 frt tőkék és járulékaik iránt Köhn Mór és neje Ziehermann Katalin elleni végrehajtási ügyökben a Debreczen városában fekvő, a debreczeni 3109. számú tjkvben A I. 1. 2. és 3337. és 7227. hrsz. a felvett 2331. népsorszámu és ondódi földre 3060 frt kikialtási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1889. évi Február hó 18-ik napjának délutáni 3 órakor a debreczeni kir. tszék árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 306 forintot készpénzben, — vagy az 1881. LX. t. cz. 42-dik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Debreczenben 1888. évi November hó 4. napján.

A debreczeni kir. tszék, mint telekkönyvi hatóságnál.

Nagy Károly
tszékbi bíró.

Jó tanács

Aranyat ér! E szavak igazságot különösen betegségekben lehet megismerni és ez okból jönek Richter kardiográfusnak a legrészletesebb közzétartott „A Betegségek orvoslása” rajzokkal ellátott kis könyve elküldéséért. Mind a szerkesztés meggyőzően hozományt adó értekezések bizonyítják, a benne foglalt tanácsok követése által meggyőzően betegségek is gyógyulást nyertek, a kik már minden remény feladták. E könyv, melyben hiszékeny tapasztalat eredmények vannak leírva megérdemli a legkomolyabb figyelembevételt minden beteg részéről, bármi bajban is szenvedjen. Ki a becses könyvet megszerezni óhajtja az írja egyszerűen egy levelező lapra magyar nyelven „Egy betegbarátot” és pontos címét s címzesse a levelező lapot Richter kiadó-intézetbe Lipcsében. A megküldés ingyen történik.

Kiadó bolthelyiség.

Piac-utca 1829 ik számú házuknál a Deutsch A. féle bolthelyiség

1889. évi május 1-től kezdve kiadó.

Debreczeni ipar- és kereskedelmi bank.

Eladó

vagy bérbe kiadó a

KONYÁRI

sóstófürdő.

Bővebb felvilágosítással szolgál tulajdonosa Balassa Gyarmaton

Fáy Sándor.

Pserhofer J.

gyógyszertára Bécsben, Singerstrasse Nr. 15. az „arany birodalmi almához.”

Vértisztító labdacok azelőtt egyetemes labdacoknak nevezették, teljes joggal viselik utóbbi elnevezést, mivel tényleg alig létezik betegség, melyekben ezen labdacok csodaterve erejüket ezerszeresen be nem bizonyították volna. A legmakacsabb esetekben, hol sok más gyógyszer hasztalan alkalmaztatott, ezen labdacok által számtalanszor rövid idő alatt teljes gyógyulás következett be. Egy katulya 15 labdacossal 21 kr. Egy tekeres 6 kat. 1 frt 5 kr. bérmentelen utánv. küldéssel 1.10.

Valódiak csak azok a pilulák, a melyek utasítása Pserhofer J. aláírását viseli és a melyeknél minden dooz födelén ugyanazon névátírás vörösnomással látszik.

A pénz előleges beküldése esetén bérmentve kerül 1 tekeres pilula 1 frt 25 kr., 2 tekeres 2 frt 30 kr., 3 tekeres 3 frt 40 kr., 4 tekeres 4 frt 50 kr., 5 tekeres 5 frt 10, 10 tekeres 9 frt 20 kr. Egy tekeresnől kevesebb nem küldetik.

Tömérdek levél érkezett be, melyekben ezen labdacok fogyasztói a legkülönbözőbb és nehéz betegségekkel főlülésükért köszönetüket fejezik ki. Mindenki, ki ezen szert csak egyszer használta, tovább ajánlgatja.

Itt ismét közlünk a sok hálaírat közül:

Schlierbach, 1888. február 17.

Tekintetes ur! Tisztelettel alírótt kérem, szíveskedjék nekem ismét 4 tekereset valóban igen hasznos vértisztító pilulából küldeni, Mély tisztelettel:

Neureiter Ig., gyakorló orvos.

Hrasche, Flödnik m. 1888. szept. 12.

Mélyen tisztelt uram! Isten akarata volt, hogy pilulát kezemből kapjam és most az eredményről tudósítom: Gyermekegységben megbűtöttem magam, úgy, hogy többet teendőmet nem végezhettem és bizonyosan már meghaltam volna, ha csodaterve pilulái meg nem mentek. Aldja meg az Isten ezerszer. Bizom miszerint pilulái egészségemet teljesen helyre fogják állítani, a hogy azt másoknak is visszaadták.

Knisic Teréz.

Bécs-Ujhely 1888 d. c. 19.

Mélyen tisztelt uram! Forró köszönetet mondok önnek 60 éves nagynéném nevében. Nagyném ugyanis öt éven át idült gyomorhurutban és izkóban szenved. Az élet terhese volt és már azt gondolta, hogy meg kell halnia. Véletlenül egy doboz az ön csodaterve vértisztító pilulából jutott kezébe és ő azok használatát után teljesen gyógyult. Teljes tisztelettel:

Weinzettel Jozsef.

Mitterzersdorf, Kirchdorf mellett Felső-Ausztria 1886 január 10.

Tekintetes ur! Szíveskedjék nekem posta

utján egy tekereset kitűnő vértisztító pilulából küldeni. Nem mulasztatom el, önnek teljes elismerésemért ezen pilulák hece felett kinyilatkoztatni. En azokat, ahol alkalmam lesz, minden szenvedőnek a legmelegebben fogom ajánlani. Fölhatalmazom önt, hogy ezen hála nyilatkozatomat tetszése szerint hozza nyilvánosságra. Mély tisztelettel

Kastner Teréz

Gotschdorf, Kohlbach mellett, osztr Szilészia 1886. okt. 8.

Tekintetes ur! Kérem szíveskedjék nekem egy tekereset 6 dobozzal az ön általános vértisztító pilulából küldeni. Csak csodaterve pilulának köszönhetem, hogy gyomorhajomtól, mely öt éven át gyötört, megszabadultam. Nálam ezen pilulák soká többé kifogyni nem fognak. Önnek pedig, tek ur ezennel hála köszönetet mondok. Legmélyebb tisztelettel

Zw'cki Anna.

Kohlbech febr. 28.

Tisztelet uram. M. é. novemberben rendeltem önnek egy tekeres pilulát, melynek jó hatását én és nőm tapasztaltuk: mindketten heves főfájásban szenvedtünk, úgy hogy már közel voltunk a kétségbeeséshez, bár még 46 évesek vagyunk. Es ime az ön pilulái csodát műveltek és a bajtól megmentettek. Tisztelettel:

Liszt Antal.

Fagytapasz PSERHOFER J.-től sok év óta elismert leghízebb szer mindenféle fagydag és mindenféle idült sebek ellen, 1 téglya ára 40 kr., bérmentes küldéssel 65 kr.

Keskeny utifű-szörp hurut, rekedtség, köhögés ellen, 1 üveg 50 kr.

Lábizzadás elleni por 1 doboz 50 kr., bérmentes küldéssel 75 kr.

Guga balsam megbízható szer főfájnyak ellen. Egy üvege 40 kr., bérmentes küldéssel 65 kr.

Életessentia prágai oszpek, romlott gyomorroz emésztés, mindenféle alhasi nehézségek ellen kitűnő házi szer. Egy üvege ára 22 kr.

Amerikai közsévénybalsam, gyorsan és biztosan ható, tagadhatatlanul legjobb szer minden közsévényes és csuszos bajban, tagszaggatás ischiás, fülzaggatás stb. ellen, 1 frt 20 kr.

Ezen itt előörölt készítményeken kívül az osztrák és magyar lapokban hirdettet bel- és külföldi gyógyászati czikkok raktáron tartatnak, s kívánatra bármely raktáron nem levő czikk pontosan és jutányosan megszereszettik.

Postai küldemények gyorsan eszközöltetnek a pénz előleges beküldése, vagy utánvét mellett.

A pénz előleges beküldése esetén (legcélszerűbb posta-utalványon) a postabér sokkal kevesebbe kerül mint az utánvételes küldeményeknél.

Angol csodabalsam 1 üvege 12 kr. 12 üveg 1 frt 20 kr.

Fiákerpor hurut, rekedtség, köhögés stb. ellen. 1 doboz 35 kr., bérmentes 60 kr.

Tarochinin kenőcs. Pserhofer J.-től ára 2 frt.

Egyetemes tapasz STEUDIL tanártól, ütés és szurási sebek ellen, ugyszintén a lábakon levő idült fölfakadó sebek ellen, makacs mirigydagantok hasonló bajoknál sokszorta jónak bizonyult. 1 téglya ára 50 kr., bérmentes küldéssel 75 kr.

Egyetemes tisztító só Bulrich A. W.-tól, kitűnő házi szer a megakadályozott emésztés mi den következménye ellen: mint főfájás, szédülés, nyomorgás, gyomorégés, aranyér bántalmak, da ulás stb. ellen. 1 csomag 1 frt.

Szemesentia Romerhausentől, 1 üveg 2 frt 50 kr. félüveg 1 frt 50 kr.